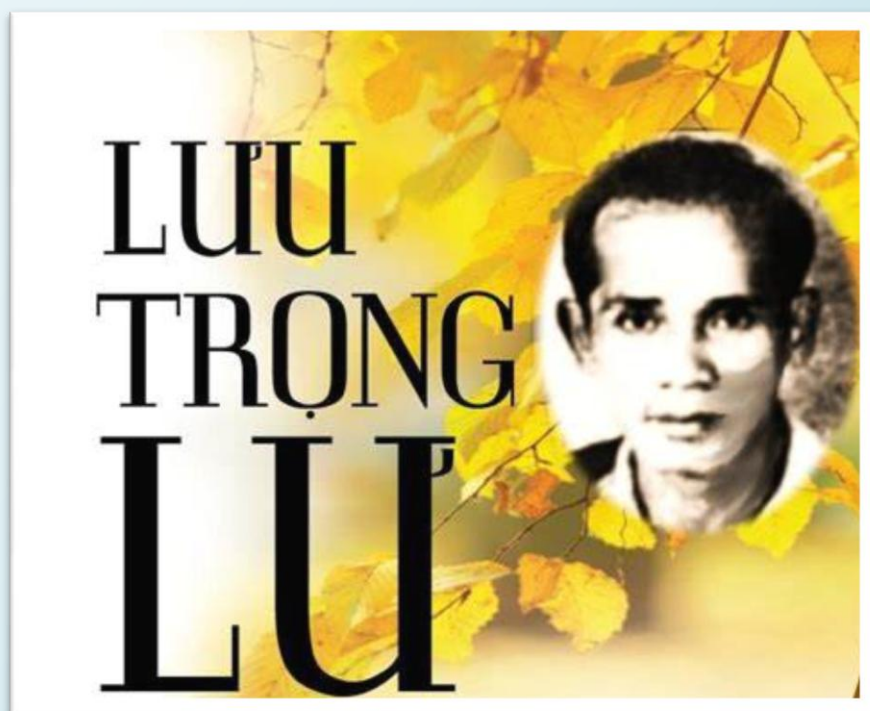

Thơ Lưu Trọng Lư – Tập 1

Lưu Trọng Lư

Lưu Trọng Lư (19/6/1912 – 10/8/1991) là một nhà thơ, nhà văn, nhà soạn kịch Việt Nam, quê làng Cao Lao Hạ, xã Hạ Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình trong một gia đình quan lại xuất thân nho học. Ông mất tại Hà Nội. Con trai thứ chín của ông, Lưu Trọng Ninh cũng là một đạo diễn phim khá nổi tiếng của Việt Nam.

Đây là trang danh sách liệt kê tuyển tập các tác phẩm, tập thơ và những bài thơ hay nhất của nhà thơ Lưu Trọng Lư. Ông nổi tiếng với “Tiếng thu” – bài thơ hay nhất trong đời thơ của Lưu Trọng Lư và nhiều tác phẩm thơ mới khác. Lưu Trọng Lư cũng là một trong những nhà thơ khởi xướng Phong trào Thơ mới và rất tích cực diễn thuyết bênh vực “Thơ mới” đả kích các nhà thơ “cũ”.

Thơ Lưu Trọng Lư – Tập 1

Trong tập này có tất cả 43 bài thơ của thi sĩ Lưu Trọng Lư sau:

Tập Tuyển Tập Thơ

- 1- Tiếng Thu
- 2- À Oì!
- 3- Bài Ca Vĩnh Cửu
- 4- Bài Thơ Cuối Cùng Của Lưu Trọng Lư
- 5- Bé
- 6- Bức Thư Đêm Giao Thừa
- 7- Chải Lại Đời Anh
- 8- Chảy Thành Sông
- 9- Chiếc Ghế
- 10- Chiều Nay, Ai Đẹp Hơn Anh?
- 11- Chuông Điểm
- 12- Có Lẽ Nào Anh Chết
- 13- Con Chim Non
- 14- Đi Giữa Vườn Nhân
- 15- Đôi Mắt
- 16- Đường Ta Đi Thế Đây Bạn Lòng Oì!
- 17- Em Có Nghe
- 18- Em Mai
- 19- Em Thời Gian, Ngừng Tay!
- 20- Giữa Mùa Gió Thổi
- 21- Hồn Lẫn Xác
- 22- Lại Mùa Phượng Đỏ
- 23- Lại Tiễn Con
- 24- Lót Ổ
- 25- Mây
- 26- Miếng Đất
- 27- Ngựa Say

- 28- Người Con Gái Sông Gianh
- 29- Nhật Kí Nửa Nằm Nửa Ngồi: Viết
- 30- O Tiếp Tế
- 31- Ông La Hán Hở Sườn
- 32- Phậ Nằm
- 33- Phậ Nghìn Tay
- 34- Thu Hạ Long
- 35- Tiếng Hát Hôm Nay
- 36- Tiếng Vạc Đêm Niu Đenly
- 37- Tội Giặc
- 38- Tráng Sĩ
- 39- Trên Bãi Biển
- 40- Tuổi 80
- 41- Tự Sự Đêm
- 42- Vòng Chuỗi Ngọc
- 43- Vô Đề (I)

Tập Tuyển Tập Thơ

Tiếng Thu (Lưu Trọng Lư)

Em không nghe mùa thu
Dưới trăng mờ thốn thức?
Em không nghe rạo rục
Hình ảnh kẻ chinh phu
Trong lòng người cô phụ?

Em không nghe rìeng thu
Lá thu kêu xào xạc
Con nai vàng ngơ ngác
Đạp trên lá vàng khô?

À Oï! (Lưu Trọng Lư)

À oï! Hai tiếng làm người
 Héo xuân chói hạ, nẩy chồi thu đông.
 Từ hữu hạn đến vô cùng
 Nhớ neo từ ấy, buồn dong biển trời.
 Xưa sao mưa nắng đã rồi
 Giờ sao mưa nắng mắt người long lanh!

Bài Ca Vĩnh Cửu (Lưu Trọng Lư)

Chẳng gì mất không
 Khi con người đã tỉnh
 Một hồi kèn – một tiếng lệnh
 Nước mắt cũng nhập lại cuộc đời
 Không một cành hoa, một thiện chí bỏ ngoài
 Không một quặng báu, một tài năng để rớt
 Mỗi bước lên lại một lần thử thách
 “Bao nhiêu nghịch là bấy nhiêu thuận”
 Không đợi én về ta hát khúc sáng xuân.

Bài Thơ Cuối Cùng Của Lưu Trọng Lư (Lưu Trọng Lư)

Trời đã về chiều
 buồn tà
 vơ vẩn tà
 ta đi tìm ai
 bây giờ?
 ai tìm ta nổi?
 trăm khoá không giữ nổi ta,
 ta như con chim giữa trời

vô ích! vô ích! vô ích!
không ai giữ nổi ta hết
ta đi tìm người ta yêu...

Một buổi sáng cuối tháng 7-1991, cô y tá Bệnh viện Việt Xô Hà Nội nói với nhà thơ khi đang sẵn sóc thuốc men cho ông: “Lúc nào bác khoẻ, bác nhớ làm tặng chúng cháu một bài thơ nhé”. Ngay sau khi thở ôxy xong, trên người còn đầy những dây rọ, nhà thơ đột ngột vừa vung tay vừa ửng tác bài thơ này.

Bé (Lưu Trọng Lư)

(Thuật theo lời của chị A.F. trên con đường đi thăm một trại tập trung phát xít ở Áo)

Từ trong ngực tôi,
Chúng dẫn em ra
Và giắt một cành hoa
Lên đầu của bé,
“Ừ, con bé ngoan
Cho về với mẹ”
Em mừng, quýnh cả đôi chân.
Nho nhỏ đôi gót son
Em băng liêu giữa tuyết
Con chim nhỏ hót chào em
Mà em có biết
Chiều đó em đi...
Vĩnh biệt.

Bức Thư Đêm Giao Thừa (Lưu Trọng Lư)

Sương, giọt giọt rơi cành
Dặm nghìn, em sẵn đuổi bình minh
Có “trạm đường” nào, trăng anh không dõi tới

Thèm sao em: Một lời chưa nói
 Khát sao em: Một dáng chưa qua
 Xiết bao nhiệt cuồng cuồng dạ
 Đúng tên em: Ta gọi!
 Không chết được đâu trong mồn xói
 Dầu tình ta có lúc im ắng đợi chờ
 Từ trong cộ sát với hư vô
 Đập vỡ, phá ngòi: Cho em mở to đôi mắt
 Một trận mưa rào đất khát
 “Nghiêng chén đời, rượu cạn một hơi”
 Giữa một dòng trong chan chứa tình người
 Da thịt vấy vùng ngây ngất
 Đông lạnh hầy tàn, xuân nồng bước tới
 Ta vào cõi bất động không lời:
 “Trước giờ đập cánh”
 Trời của ta, đất của ta, thân của ta:
 Một mảnh.
 Ta bước lên từ một Giao thừa
 Không đung đỉnh, chẳng mơ hồ
 Biết nắm chắc những gì tay mẹ trao đưa
 Và cũng biết trợn xác hồn thay mầm rũ lá
 Không phải một ông đồ gặm chữ
 Biết nghe, biết thấy, biết soi
 Môi ta còn ướm mật đời
 Như xưa nút từng giọt sữa nồng tươi
 Từ trên đôi vú đầy của mẹ
 Chuyển đi còn nhiều đứt xé
 Ta chẳng mơ chiếc mũ thiên thần
 Hỏi quyền uy rộng lớn!
 Thái thượng nhân dân
 Mẹ dạy con niềm hiếu thảo

Trọn một đời trung hậu
Con chỉ xin quỳ trước một chữ:
Nhân.

Chải Lại Đời Anh (Lưu Trọng Lư)

Cái màu nhiệm vô biên
Qua bàn tay em mỗi ngày hiển hiện
Đàn đã qua bao cung gió chuyển
Còn vọng vang tiếng nhĩn tơ đâu

Sáng nay, em nghĩ gì, nghĩ gì anh biết
Khi giữa giờ bão tố hoa vẫn toả một mùi hương
Và đêm nay, bàn tay em ở đâu, ở đâu anh biết
Khi anh đang ngồi lặng, trước ngọn đèn chong

Em là ánh trăng khuya. Vẫn là của anh mặt trời mỗi sáng
Có những thu lá vàng rơi tả
Em chải lại đời anh
Em kéo từng nút khăn, em đơm từng khuy áo
Mà với trăng sao, em đi trọn khúc ân tình.

Chảy Thành Sông (Lưu Trọng Lư)

Người thì vì Tổ quốc cơ cực
Người thì vì chồng nặng gánh đau thương
Người thì vì con trái tim luôn co thắt
Chao ôi
Mỗi người Việt mình nước mắt đủ chảy thành sông.

Chiếc Ghế (Lưu Trọng Lư)

Vừa chạm vào chiếc ghế anh phải biết giật mình
 Từ giờ phút này, chiếc ghế vinh quang cũng là chiếc ghế bị cáo.
 Mỗi ngày anh phải trả lời câu hỏi:
 Những việc làm nào có ích cho dân?
 Mỗi ngày anh không phải sờ xem ghế đã mòn
 Mà phải sờ xem trái tim có mọt.
 Vinh quang không chôi từ
 Thì tội lỗi đừng chôi tội.

Chiều Nay, Ai Đẹp Hơn Anh? (Lưu Trọng Lư)

Từ trên tay Mẹ,
 Anh bước ra
 Hay từ một giấc mơ
 Của tuổi trẻ
 Anh về đây?
 Chiều nay
 Súng chắc tay,
 Anh canh một khoảng trời Tổ quốc.
 Như trên dòng sông, làn mây biếc
 Anh gợn dậy sóng yêu thương...
 Và mắt anh sáng ngọn đèn
 Vẫn chiếu vào từng bóng đen cú vọ
 Vừa đập lên đầu Mỹ – nguy
 Dép anh vẫn sạch sẽ, nhẹ nhàng
 Bước chân anh rất đổi hiên ngang
 Mà nụ cười anh hiền dịu lạ thường!
 Một thiên thần? Đâu phải!
 Anh vừa ôm đứa trẻ khóc bên đường
 Lời anh dỗ, anh ru sao mà dễ thương

Với cụ già di tản, anh nhẹ nhàng đỡ gánh
 Lưng dẻo quá đi thôi! O nào dám sánh
 Với người lạc nẻo, anh vẫn mỉm cười,
 Và đưa nhẹ bàn tay:
 – Đò cập bến, mời anh bạn mới
 Trước sau một chuyển sang ngang!
 Chiều nay, anh đi trong hương bay khắp đường
 Cô gái Ngự nhìn anh nghiêng nghiêng chiếc nón
 Dòng Hương rất hùng, rất xinh, rất đằm
 Muốn thu mình làm gương nhỏ tay anh
 Để soi nhiều, soi mãi áo màu xanh
 Và đôi mắt người trai anh dững
 Mà ung dung, dịu dàng, độ lượng
 – Anh hãy là Mẹ hiền
 Nghe hết nỗi đau em!
 Từ đêm qua, những nước mắt còn sót lại
 Anh đưa tay, lau vội
 Và cả với trời biếc xanh
 Anh cho thêm nhiều xanh biếc của mắt anh

Chuông Điểm (Lưu Trọng Lư)

Thương lo chẳng bao giờ cô quạnh
 Đêm mười hai giờ, chuông điểm
 Cái bóng kia, sao bóng lặng, bóng dài?
 Cho con buồn chút, mẹ ơi!
 Gà gáy đi, rồi gà gáy lại
 Bình minh không thể đến trước mặt trời.

Đã là ta còn phải biết không ta
 Tự đôi lập để tìm ra chân lý
 Đâu phải chuyện gà bên nó đã gáy

Gà bên ni phải gáy
 Biết chờ, biết đợi
 Nhưng không thể chờ, không thể đợi cái khôn nạn thờ ơ.

1982

Có Lẽ Nào Anh Chết (Lưu Trọng Lư)

Anh không ngồi đếm bao thu còn lại
 Bao tuần lá đổ vàng rơi
 Khi cánh song anh khép kín cõi đời
 Anh vẫn không tin: Mình chết

Khi chia tay không cất lời vĩnh biệt
 Buổi giao ban không đứt đoạn đường dây
 Trong gian nan ta gọi thép sáng ngời
 Giữa đôi thoai ngày mai ta không vắng mặt.

Bão gió ba mươi năm đâu càn vãn trong tiếng hát
 Ôi mẹ! Với mây xanh, sao biếc, nắng vàng
 Tổ rút ruột, kén thời gian tằm lót ổ
 Cho trời, cho đất một tình thương.

Đâu phải anh vào nơi bất diệt
 Vì trăm năm sau
 Cô bé nào bên cầu ao
 Chợt ngâm đùa mấy câu thơ anh, vợ vẫn.

Anh biết rồi mắt anh sẽ tan thành bụi phấn
 Nhưng em có hay: hạt bụi mắt anh
 Là con thương của giọt nắng rơi tự trên cành
 Và của hạt sương tự đất đen tự lại ?

Còn say, còn mơ, còn đời luân hồi mãi mãi
 Bụi phấn vẫn bay đi cướp lửa những sao trời
 Để sười nồng mảnh mảnh trăng rơi
 Và chút chút nhen hồng trong mắt người bất hạnh.

Nếu chút thương còn vương trên mẩu bánh
 Chút đau còn vương áo chưa lành
 Bọn côn đồ còn dọa dẫm hành tinh
 Bụi mắt anh, cả hồn anh khắp trời bữa lưới.

Xin cảm tạ ngọn sóng lòng vừa tới
 Giữa dòng thơ trên tờ giấy trắng tinh
 Và bang quơ tiếng gió trên cành
 Xua chút lạnh trên bờ cây còn sót lại
 Có nhạc nào bằng khúc nhạc ấy
 Của lời trao tiếng gọi giữa con người
 Cũng bấy nhiêu tiếng khóc tiếng cười
 Mà vàng ngọc thế gian không sánh nổi

Ta chẳng bao giờ tiếc nuôi
 Những giọt nước mắt đổ ra
 Vì một ý đẹp, một cành hoa
 Hay vì một nỗi đau bên đường đụng phải
 Có những hoàng hôn toan xoá mờ chân sỏi
 Giữa nơi đây ta chong sáng ngọn đèn
 Giữ mãi hồn thương, sắc mơ còn đỏ mãi
 Dầu mơ kia chưa trọn nở trước thềm
 Có hạnh phúc nào như hạnh phúc niềm tin
 Vẫn như thừa nào tóc để rơi chiếc lược
 Cho mắt anh lại được gặp mắt em
 Cho hai tia lửa nhỏ hồng thêm.

*Khi gà, mai mỗi ngày còn đập cánh
Ai tắt được lửa bình minh ?
Khi tim anh còn chan chứa ân tình
Lẽ nào em tin rằng: Anh chết?*

(Hà Nội-Nha Trang-Phan Thiết 1981)

Con Chim Non (Lưu Trọng Lư)

*Con chim non
Bóng trưa tròn
Ngụy trang sau tờ lá
Liếc trời xanh
Hót ran cành!*

1967

Đi Giữa Vườn Nhân (Lưu Trọng Lư)

*Đi giữa vườn nhân dạ ngẩn ngơ
Vì thương người lắm, mới say thơ
Phên thưa đã có bàn tay đỡ
Đêm lạnh, phăng lần những môi tơ
Đẹp lắm! Trên đời những vấn vương
Chao ôi! Thiên lí một con đường
Đi trong trời đất từ duyên ấy
Sớm tôi không rời một chữ thương
Len giữa vườn mai chạm nắng người
Trời hơi lành lạnh ấm bàn tay
Muốn hôn tất cả; Hoa cùng nụ
Tuổi gió ngàn xa thoảng tới đây.*

Đôi Mắt (Lưu Trọng Lư)

Có hoa nào qua mùa không héo?
 Có tiếng nào giàu đẹp hơn không?
 Mắt em là một dòng sông
 Thuyền anh bơi lội giữa dòng mắt em.

Đàn “nguyệt dạ” hương đêm bay lạc
 Gì buồn hơn tiếng vạc lưng chừng?
 Phép gì khỏi nhớ đường trông
 Mắt em bỏ túi, vắng lòng đem soi.

Đường Ta Đi Thế Đấy Bạn Lòng Oi! (Lưu Trọng Lư)

(Tặng anh chị Nguyễn Khắc Viện)

Quê hương ơi! Chiều nay
 Ta trở lại với người
 Soi mái tóc thời gian trên những vỏ hà, vỏ hến.
 Như đứa trẻ muốn lăn mình trên cát cồn trắng mịn
 Ta, người đời vẫn phong cho
 Mấy chữ: giang hồ thi sĩ

Ôi! Chiều nay ta muốn lăn nửa vòng thế kỉ
 Trở về với tuổi lên mười.
 Một đời ta, lăn đi, lăn lại biết bao ngoai
 Hỏi những gì còn dính da, dính thịt
 Những gì đang nảy sinh, những gì đã mòn chết?
 Trên mái xanh còn lơ thơ mấy sợi tóc này
 Quả đất nặng đã quay những vòng quay
 Những mặt trời đã lên, những mặt trời đã lặn
 Những bão bùng và những hạn hán
 Những trận mưa lay đất, những cơn khát bỏng trời

Ôi! Bé bỏng một tấm thân người
 Một chiếc thuyền nan bồng bềnh giữa hai bờ sông chết
 Có nỗi thương của Giêdu, có nước mắt của Phậ
 Và trên tay áo này,
 Trên tay áo này
 Những giọt đau!
 Những giọt đau!
 Của mẹ, của em của những bọt bèo số phận
 Nằm nghe những tiếng chao chân
 Trên một bến bờ vực thẳm.
 Đòi sao có những say đắm
 Trong cõi lạnh hư vô?

 Một con đò! Ôi một con đò
 Với một ngôi sao xa vời thăm thẳm
 Bồng trong cơn xoáy lặng
 Qua những sóng nước xô xao

 Ta nghe có một tiếng gọi, từ phương nào
 Phương nào đó nhỉ?
 Ta: giang hồ một thi sĩ
 Dừng nghe tiếng gọi từ xoáy hồn ta
 Hay tiếng gọi từ một bến bờ xa
 Tiếng gọi từ một bến bờ quang đãng?
 Trộn gió thu và những ngày tháng tám
 Đắng cay sực tỉnh, mình lạnh mồ hôi.

 Đi mòn đôi chân, túi đời đã cạn
 Mà rỗng rỗng như mới nghe hai tiếng làm người
 Mắt bàng hoàng khóc trước mảnh gương soi
 Ai đưa khúc Bình Minh Anh vũ
 Cho ta, trong chiều xế Đỗ Quyên?

Ai làm hồng máu con chim
Cho tiếng hót trong ngần bên cửa sổ?

Hôm nay: một ngày ta đó
Có nước mắt có tiếng cười
Và đau xưa càng sáng vui này
Tình yêu bắt đầu từ người ngồi cạnh
Rồi với kẻ cùng đi
Với những tấm lòng theo nhau vào trận đánh.

Thế thôi! Mà sao vất vả rộn ràng
Một ngày qua nhanh, tiếc ngẩn!
Có phải vì một chữ “thương” chưa trọn
Có phải vì một câu “hẹn” chưa tròn
Mà bất năm tháng phải quay vòng
Mà mùa xuân phải bắt đầu mỗi sáng
Mà giữa tuần bữa kén
Phải óng ả thân tâm?
Đêm sao như đêm trăng rằm
Câu hát câu hò vui quanh cối gạo
Giọt lạnh mưa xưa còn ố vàng tay áo
Mà mưa nay hồn mát dậy những mầm tơ!
Một chiếc thuyền nan mà đi khắp bến bờ
Sao cô quanh nhập vào đàn sao chói lọi.

Ta biết người với người còn dạ sỏi
Trong đêm đen còn nhe trắng hàm nanh
Những tuổi trẻ của hành tinh
Có những chuyến đi vĩ đại
Đi trong nghĩa tình không biên giới
Cùng Bình Minh bủa bắt Hoàng hôn
Đạp hờ hững, phá cô đơn!

Ta lên giữa Trường Sơn gọi gió.
 Trong ta: Việt Nam một tia máu nhỏ
 Cũng da diết gọi mặt trời
 Cuộc sống ai ơi!

Ta đi tận mép bờ Hữu Hạng
 Cho mắt “sờ” những sản lạn vô biên
 Đất này không phải xứ sở của thần tiên
 Người với người thôi, sao mà đẹp vậy?
 Đường ta đi thế đấy!
 Đường ta đi thế đấy, bạn lòng ơi!
 Hôm nay về đây như đứa trẻ lên mười
 Và trên những ải đèo nhấp nhô cát sóng
 Của đời cũ thân thương.
 Như con ngựa đường trường
 Ta về đây gõ móng.
 Trời cao đất rộng
 Mở phanh vạt áo của hồn ta
 Nằm trong sóng vỗ đôi bờ
 Cả thịt da, ta với đất trời dào dạt.

(Viết tại Nhật Lệ, sau khi ghé lại Huế vừa được giải phóng 1975)

Em Có Nghe (Lưu Trọng Lư)

Giữa đêm ta tỉnh giấc
 Xô cửa, xuống cầu ao
 Những ngôi sao trốn biệt
 Trống rỗng một bầu trời
 Lặng tăm đáy nước
 Nói cùng ai
 Nào có biết

Ôi, Kẻ đi xa
 Tàn rồi cánh hoa
 Kẻ đang đi
 Bị nguyên rủa hay được yêu vì
 Giữa đời: Ta – một tiếng nói
 Gót nhặt lên viên sỏi
 Ngẩn ngơ ngắm hàng giờ
 Tìm gì trong ấy, hỡi nhà thơ?
 Tỉ tê một lời nói
 Hay một câu hỏi
 Hãy khước động cảnh sương
 Đứng cho ai ngủ dọc đường
 Vỗ nước lạnh vào, kẻ say vốn là kẻ điếc
 Đây!
 Trên diễn đàn có người muốn hát
 Không hát được
 Chỉ máy đôi môi
 Và huơ huơ tay...
 Bác sĩ! Người hãy nghiêng tai
 Tận ngực... nghe những lời không nói được...
 Và em, em chừ đang ngủ rồi
 Khi trái tim ta đang vỗ làm đôi
 Dữ dội nhịp đập
 Từng đợt từng hồi
 Đại bác điếc vành tai
 Ai nghe giùm ta một chút
 Nửa tiếng vọng của tim ta
 Không!
 Tiếng nói của cả đời ta ùn lại...

Em Mai (Lưu Trọng Lư)

Cây bàng trước sân đổ gãy.
 Bảng đen chữ phấn toác làm đôi
 Thật rồi! Em Mai nằm đấy:
 Mẩu bút chì nắm chặt trong tay.
 Quả táo bầm lặn bên túi vải,
 Mảng tường đỏ, nắng chiều in bóng chân em vừa chạy
 Giữa bom gầm còn vọng lại
 Hai tiếng: “Thầy ơi!”

Em Thời Gian, Ngừng Tay! (Lưu Trọng Lư)

Tiếng guốc khua giòn
 Đường hoa lát đá,
 Tiếng guốc nghe quen
 Ai vào đấy nữa,
 Chỉ là em:
 Thời gian!

Anh lột chiếu từ trên thêm
 Anh giải hoa từ ngoài ngõ
 Mời em lên.

Em ơi!
 Hiểu rồi
 Đừng nói!

Tay em cầm gì đấy
 Người hoạ sĩ của tôi? Phải rồi
 Em muốn chấm lên tóc tôi
 Với thán ngữ ngày đã ngả
 Những sợi bạc kinh hồn: trắng xoá!

Hoa sẽ hỡi ngừng tay
 Và nghe tự lòng này
 Một lời tha thiết.
 Người em nhỏ của tôi ơi!
 Cho anh thêm một ngày,
 Cho thêm nghìn ngày nữa,
 Cho trọn cùng cả thế kỉ hai mươi!

Sống thêm một ngày,
 Trồng thêm một cây
 Cây chuối nhỏ bên đường
 Cây chuối hương:
 Một trăm buồng,
 Chuối trổ!

Hỡi người em nhỏ
 Cho anh thêm một ngày,
 Cho thêm nghìn ngày nữa,
 Cho trọn cùng cả thế kỉ hai mươi.
 Anh: người thợ nhỏ của ngày mai
 Em trông! Cái thước cái bay
 Còn vụng về biết mấy!
 Sao em còn đứng đấy
 Múm mím làn môi
 Chẳng “ừ” cho một tiếng?
 Rồi tay tự cầm tay,
 Không biết tôi còn mê hay tỉnh
 Chợt nhìn lên: Người đã lánh,
 Đường thời gian nở hoa
 Bóng người đã xa...
 Rồi biến mất!

Thôi mặc!

Người khách lạnh nhạt kia ơi!
 Dầu tóc ta, người điểm bạc
 Lòng này sôi máu tuổi hai mươi!
 Bên Văn Miếu, giữa vườn đây
 Con chim gì, không biết nữa
 Say hót giữa ban ngày.

Cuộc đời như mới... sáng hôm nay
 Đôi chân chưa hề biết mỏi
 Chân ơi! Mang ta tận cùng thế giới
 Vẫy cờ hồng, say khúc hát thanh xuân.

Giữa Mùa Gió Thổi (Lưu Trọng Lư)

Hỡi em khăn đỏ bao nhiêu tuổi
 Rằng em vừa đúng tuổi lên mười.
 Hỏi ông tóc bạc bao nhiêu tuổi
 Rằng: lão trời cho đúng tám mươi.

Em nói: Gió mùa xuân thổi
 Áo đẹp rũ lên đường.
 Lão nói: gió mùa xuân thổi
 Gậy trúc cũng lên đường

Tiếng hỏi tiếng chào vang lồi xóm
 Pháo từng chiếc một đốt lên tay.
 Mùa này quyết được hơn mùa trước.
 Cứ gọi tung trời gậy lão bay...

Hồn Lẫn Xác (Lưu Trọng Lư)

(Tặng Mìng)

Bữa cơm ngày nho nhỏ chợ chiều
Mùa sen, em đem về mấy đoá
“Nhớ gọi em nghe! Giờ hoa nở”
Sáng ra, sen rụng khắp nhà

Đêm đêm hương sắc hút cả vào mơ
Giờ, nhìn lại xác hoa... mà tội

Anh ơi, sao tách hồn khỏi xác
Của cho là vô tận, của nhận là không cùng
Cho nhiều, em sẽ mãi mãi giàu thêm.
Như khi em biết dâng cho đời mãi mãi.

Lại Mùa Phượng Đỏ (Lưu Trọng Lư)

Chao ôi, phượng đỏ ngập trời
Tiếng ai như tiếng gọi “đò ơi!”
Đò về Mĩ Lợi,
Đò tới Qui Lai
Đò ơi, đò ngược đò xuôi
Cho ta về với những nơi hẹn hò.

Lại Tiễn Con (Lưu Trọng Lư)

Anh con bảo: thằng Nông tồ
Nấu nồi cơm chưa chín đã đòi đi bộ đội.
Sáu lần con xin đi, sáu lần chưa đủ tuổi
Mà sáng sáng con vẫn nháy xà ngang

Nheo mắt con tập bắn lá bên đường...
 Như nơi thao trường nổ từng viên đạn
 Hôm súng thật lên vai mà ngày tháng
 Chưa đuổi kịp chí con
 Con ở Chí Linh sáu tháng tròn
 Một sớm về thăm cha. Hai hôm sau từ biệt
 Tiến con đi, cha nhìn theo mãi miết
 Con đi chẳng ngoái lại một lần...
 Cha dõi ngắm bước chân con
 Mười bảy tuổi rồi, giờ con đã biết
 thế nào là vận mệnh còn Tổ quốc!
 Rồi từ trong gian khổ Trường Sơn
 Con viết thư về cho anh con
 Lời thư chưa nhoà mưa nắng:
 “Đất nước mình bao la mà nơi nào cũng bom đạn
 Tình cảm phải bay trước đôi chân
 Từ đường dây dẫn đến chiến trường
 Ngày hôm sau rập theo ngày hôm trước
 Một tiến trình không chệch bước!”
 Con lớn lên trong khu phố Ba Đình
 Cha tìm con giữa thành phố Hồ Chí Minh
 Tin con đột về mà lòng cha đón trước.
 Hai phút nổ tan tàu giặc
 Con đi rồi như một cánh hoa bay...
 Giờ quê con đó: Vàm Cỏ Tây
 Chiếc võng dù giờ ru con bên bờ đước
 Con dậy với bình minh trong tiếng chim bầy “chèo chẹt”
 Chiều những gái xóm về rũ áo bên dòng trong...
 Mùi tóc, mùi rạ ấm nồng...
 Và đêm quanh mình con, một vùng trăng đông đội.

Hè, con vẫn nghe đây, tiếng ve đâu Hà Nội
 Tiếng xe điện chạy trước đường
 Tiếng Nhi, tiếng Mã riu rít cầu thang
 Đông, tiếng tắc kè bên Văn Miếu cũ
 Như một chuyến đi xa, con lại về.
 Đêm vẫn nghe con có nghe?
 Vẫn như hôm nào, tiếng đàn tranh của mẹ
 Bước cha đi lần mò dẫm đá,
 Gió Trường Sơn trên đôi mái tóc bay?
 Đất của con, đất anh Qui anh Hoà những người đồng đội
 Năm đất nhào mưa bùn có ánh sao trời chớp chói
 Ôi! Năm đất đã soi ánh mắt con
 Khi súng con đang giữa lửa căm hờn...
 Nông ơi! Cha thấy rồi phút giây con ngã.
 Giờ tìm đến thư con, ngắm từng nét chữ
 Nét mỏng manh rất đôi hiền lành
 Tắm ảnh con cha giấu mãi trong mình
 Giở ra, mắt con vào cha, nhìn thẳng...
 Trời Qui Nhơn, một trời đầy nắng
 Nhìn Trường Sơn mừng tượng bóng con đi"
 Mũ tai bèo đôi cánh đang bay
 Vàm Cỏ Tây, kịp tôi nay về yên giấc ngủ
 Nơi Đồng Tháp, có mẹ hiền ngọn gió!
 "Cuộc sống đâu chỉ một lần"
 Của cha, da tóc nửa phần
 Gửi lại bên mình con đó
 Và tuổi hoa con, một hòn màu đỏ
 Cha mang theo nóng hổi một đời...
 Cả nước mình giờ về đó! Con ơi.

(Quy Nhơn 1976)

Lót Ổ (Lưu Trọng Lư)

Mặt soi trên bóng láng đôi giày
 Đi về sớm tôi chiếc ô này
 Chỉ biết cho mình, lo lót ổ
 Quý cướp mất hồn, mày có hay?

Lố nhố, lằng nhằng lại xập xình
 Văn chương phe phẩy ngập đường xanh
 Nghìn năm văn vật, à ra thế?
 Xin được cầm tay, hỏi chị, anh?

Mặt trận nghe đâu trời rét lắm
 Mà đây tuổi trẻ giọng bia nhè
 Xuân qua, xuân lại rồi xuân cút
 Còn chút gì đây, dính vĩa hè?

Mây (Lưu Trọng Lư)

(Tặng Mìng)

I

Vì cánh hoa trong mưa buồn chớm nở
 Anh nguyện xin làm gió bên đường
 Lang thang bờ biển cả yêu thương
 Đến bên nhau chia nỗi buồn cay đắng.
 Một tiếng đàn khuya họa gió lặng
 Nỗi đau hoà lẫn dưới trăng sao
 Và hẹn cùng nhau
 Mây trắng bạc đâu.

II

Hôm ấy xuân vừa bình hương sứ
 Hồ Tịnh Tâm vội ngắt sen hè

“Rồi một ngày kia anh nhỉ
 Trên làn tóc chung thủy xuân đi”
 Lời em nói chốc ba mươi năm rồi đó
 Tóc em chừ nở trắng một vài hoa
 Vẫn như sớm hôm nào em nhỉ?
 Trên đầu mây trắng vẫn bay qua.

Miếng Đất (Lưu Trọng Lư)

Tôi nào mơ nhà cao cửa rộng
 Chỉ xin dăm thước đất
 Mân cái ao nhỏ
 Đêm nằm nghe con mè con trắm chơi trăng
 Thảo lòng, trồng sông được vài cây để năm 2000 chẳng chó
 Vào tay áo này được đón gió ngàn khơi

 Mình ơi cho tôi hỏi mình
 Người thợ vườn Trường Cửu
 Trồng bưởi, mấy thu bưởi mới ra hoa?
 -“Thu anh dài hơn thu người gấp bội”.
 Mong chút thoảng gió trời
 Cho khỏi tủi gôi sóng đôi
 Sắn bút đây ta viết khẩn mấy lời
 Gởi ông vời vợi cao xanh, ông thổ thần cao thăm

 Ta chỉ xin miếng đất nhỏ mà thôi
 Nhược bằng, thì thôi, cho ta một vồ ta thoát khỏi trần gian
 Để ta đến bờ lẩn thân chốn sông Ngân
 Với quạ mực, quạ khoang, ta bắc cầu Ô Thước
 Trên lưng ghé, giữa trời Ngưu cùng ả Chức
 ta hát bài “non xanh nước biếc”
 Rồi nhớ trần gian, năm bảy bữa ta bay về

Ròng giữa đường quê
 Như xưa ta ngồi đố ô ăn quan cùng bạn xóm
 Và trong chập chờn lửa đóm
 Ta lắng nghe câu hát dặm giạt bờ.

Ngựa Say (Lưu Trọng Lư)

Ước gì ta có ngựa say
 Con sông bên ấy, bên này của ta
 Trời cao, bến lặng, bờ xa...
 Lao đao gió sậy, la đà dặm trắng.
 Một mai bên quán lại ngừng,
 Quầy theo với rượu một vùng giai nhân.
 Ta say, ngựa cũng tần ngần,
 Trời cao xuống thấp, núi gần lên xa.

Người Con Gái Sông Gianh (Lưu Trọng Lư)

Thổ Ngọa hay Thuận Bài?
 Minh Cầm hay Cảnh Hoá?
 Trên giường bệnh xá
 Máu vẫn đầm đìa
 Giữa hai cơn mê
 Mắt mở to chột thấy
 Bóng ai người con gái
 Ngồi cạnh giường tôi
 Tay quạt liên tay
 Súng kê bên gối
 Tuổi mười lăm mười bảy
 Tóc tết ngang vai
 Em là ai/

Hở em có phải,
 Người con gái
 Gặp trên bến nào đây:
 Minh Cầm hay Cảnh Hoá
 Thổ Ngọa hay Thuận Bài?
 Không còn nhớ rõ!
 Có phải em,
 Người con gái
 Tuổi mười bảy mười lăm
 Ôm trên người những cành quít cành cam
 Của vườn mình, không tiếc:
 Phủ lên thành tàu, một áo đẹp nguy trang
 Ôi đâu phải cành quít cành cam
 Em lấy tuổi xanh
 Em lấy cả thân mình
 Phủ lên thân tàu yêu dấu
 Giặc tan, trạm đã xế chiều
 Mà trong thôn bến vẫn ra vào
 Có phải em bóng người nho nhỏ
 Có phải em dìu em công những thương binh?
 Có phải tay em nâng nhẹ mình anh?
 Anh nhớ ra rồi: Em đó!
 Súng nhảy trên vai
 Tóc vờn trước gió
 Em đuổi giặc giữa ban ngày
 Và đêm nay bên anh em ngồi quạt đó
 Gà trong thôn đã gáy rồi
 Lăn thút hai anh mở mắt
 Vẫn thấy em ngồi
 Vẫn bên giường, súng gác
 Dưới ngón tay em

Mềm mại một đường kim
 áo ai kia còn đen mùi thuốc súng
 Tay em ngừng, mắt em tia sáng động
 Em nhìn quanh, em tìm chi.
 Rồi anh lại nghe đều đều tiếng quạt
 Như trong giấc ngủ, nằm nghe thần tiên điệu hát.

Ngủ đi em giấc ngủ bình thường
 Anh sẽ thắng những vết thương
 Như tàu mình đã thắng
 Dưới chân giường,
 Nắng mai vàng
 Lỗ chỗ!
 Ngủ đi,
 Người em nhỏ
 Giờ đây thương trên mình anh từng vết đom đóm
 Cuốn sổ con bìa thủng, anh giở ra,
 Chợt thấy từ đâu dòng chữ nhỏ
 “Các anh nhiều gian khổ
 Phải chia bớt cùng chúng em
 Đã được ngồi cạnh một đêm
 Thôi về đây, chào các anh nhé!”
 Chữ thì xinh, sao tên mình em chẳng ký?
 Em đã về bến nào đây?
 Thổ Ngọa hay Thuận Bài
 Minh Cầm hay Cảnh Hoá?
 Những người con gái đẹp của nhân dân
 Đến đây như những vị thiên thần
 Lại ra đi một vết lông ngan, không gửi lại
 áo cũ rồi, anh còn mặc đấy
 Miếng vá đây còn nguyên mũi chỉ đường kim
 Của tuổi thơ mười bảy mười tám

Minh Cầm hay Cảnh Hoá
 Thuận bài hay Thổ Ngoạ
 Nước đôi bờ leo lẻo gương trong
 Chiếc tàu ta lại uốn khúc giữa dòng
 Anh đã trở về đài quan sát
 Trời trong xanh, từng hàng mây biếc
 Dưới lòng sông, tóc đẹp vờn bay
 Đâu rồi nhỉ? Em nói trong loa hay đang dở đường cày?
 Trong tiếng dúng, hẹn tìm nhau em nhỉ?

Nhật Kí Nửa Nằm Nửa Ngồi: Viết (Lưu Trọng Lư)

Cái gậy anh cho ai rồi
 Từ hồi phố mình thành phố chợ
 Không còn nghe chim Văn Miếu hót em ơi
 Mà sao vẫn chát tai từ ngày xa đạn bom từng hồi nổ
 Em vào nhà thấp cho Nôm một nén nhang đi em
 Chờ giúp anh ra ngoài đó
 Anh liếc chút trời xanh
 Mai một anh lành giúp anh cùng qua Văn Miếu
 Với hoa, với lá, chi chành

O Tiếp Tế (Lưu Trọng Lư)

Vừa học “bình dân”
 O đi tiếp tế
 Dáng người mảnh dẻ
 Chân bước thoát mau
 Nhìn trước nhìn sau
 O qua đồn địch
 O đi một mạch

Hỡi chị, giục em
 Từng bước êm êm
 Lách qua đường trống
 Nhảy sang bên động
 O hát O ca
 Đồn địch đã xa
 O cười O nói
 Đường qua mấy đội
 O sẽ nghỉ chân
 Chẳng quản xa gần
 O đi, đi nữa
 Bóng chiều vừa ngả
 O lội sang khe
 Quần áo dầm dìa
 Bỗng O dừng bước
 Mặt soi xuống nước
 Cúc áo vội cài
 Nhóm lại tóc mai
 O vừa chợt thấy
 Xuân gầy ba bảy
 Da tuyết vàng khè
 O sợ chồnghê
 Nhưng O vẫn bước...
 Mình lo việc nước
 Chồnghê “mướt” chồnghê!

Ông La Hán Hở Sườn (Lưu Trọng Lư)

Còn ông này toàn thân áo toạc
 Để lộ mười cái xương sườn

*Cái đời ngàn năm không muốn giầu
Khát vọng ngàn năm – một kiếp người.*

1987

Phật Nằm (Lưu Trọng Lư)

*Áo khoác nửa vai khoe bụng phệ
Miệng toác ra, cái rốn cũng cười
Giá mỡ đang lên, “xẻo” bán tẹo
Lim dim con mắt, hé nhìn đời.*

1987

Phật Nghìn Tay (Lưu Trọng Lư)

*Nghìn tay, nghìn mắt không thấy nổi
Khi cuộc đời một côi hư không
Bồng bồng bồng, bống bồng bông
Máu chảy chẳng từ ruột, gọi sao được bống?*

1987

Thu Hạ Long (Lưu Trọng Lư)

*Đôi hài nhè nhẹ bước ra
Màn đêm cuốn lại, mặt hoa rạng dân
Mừng sương tan, khuôn hót gần
Rừng xa thông vút điệu đàn hoà âm
Hút nhìn: Mặt nước lặng tắm
Cánh buồm soi bóng, lướt thăm trên gương
Em vừa khoác nhiều lam sương*

Đã vân tím nhạt, chuyển sang lụa đào
 Buồm bay hay cánh hải âu?
 Nắng vàng thu hay nắng đầu xuân tươi?
 Biển, trời: Hai gái sinh đôi
 Thuyền trôi hay chính núi trôi bập bênh?
 Cảnh sao thật, nét sao tranh?
 Nét oai dáng hổ, nét thanh vẻ Kiều
 Mỗi thoáng nhìn, một nét yêu
 Một ngày xáo động biết bao tâm tình
 Cảnh ơi! Sao đó với mình
 Như chung chiếc võng một cành đung đưa
 Tiếng còi vừa động “tình” xa
 Mây ùn lại cơn dông qua ào ào
 Lòng gương sóng dậy xôn xao
 Bão chưa tan đã ánh sao đỉnh trời.

Tiếng Hát Hôm Nay (Lưu Trọng Lư)

(Gửi Tế Hanh, người quá lo tình chiếc lá rụng)

Còn bao nhiêu thu nữa, đi về?
 Một cánh thu rơi, tai lắng nghe!
 Những “trận mưa dài” lòng quá thuộc
 Thương sao tình đóa rụng bên hè!
 Một “nháy phù du” là cuộc sống
 Mà sao tha thiết thế, hơi đời?
 Biển biếc trời xanh đâu chả có
 Cứ nơi đây chen chúc đâu thai?
 Đất đau khổ, phải có người đau khổ
 Đất nghĩa tình, phải gắn bó một hai...
 Đường nghìn dặm, phải có chân nghìn dặm
 Cất mình phải cất tiếng hát “hôm nay”!

Em tôi; hỡi người em vĩ đại.
 Bữa cơm nghèo, có cánh hoa tươi.
 Đêm qua thủ thi sương từng hạt
 Cho nắng chừ đây ngát hương lái!

Tiếng Vạc Đêm Niu Đenly (Lưu Trọng Lư)

Đến kinh đô Ấn Độ được nghỉ ở một lầu cao.
 Nằm giữa nhung lụa nghe tiếng vạc sương.
 Không sao ngủ được, dậy ghi vội mấy câu

Một chiều ấn Độ dương
 Giữa lầu cao mà sao nhung vò lụa xé,
 Đẳng nghe từng tiếng vạc đêm sương.
 Ôi! Những chân dài khăng khiu như cây sậy:
 Thẩn thơ ngọn gió bên cầu
 Lặn mặt trời, chân chưa biết về đâu!

(Niu Đenly, 1959)

Tội Giặc (Lưu Trọng Lư)

Từ chiến địa trở về
 Ngủ một đêm Đèo gió
 Trăng như vầng gương nhỏ
 Trên tay em gái sần
 Nước máng từng giọt tràn
 Như đàn tranh tung từng
 Hương bưởi gần, thoang thoang
 Nằm nghe gió rúc xa

*Dưới ánh lửa hồng cô giáo Thuý
Nhớ trò, nhớ lớp ngồi gần ngõ.*

(Cao Bằng 3-1979)

Tráng Sĩ (Lưu Trọng Lư)

*Đã trong tư thế nghệ kinh
Dám cầm gương, tự sửa mình trước gương
Lại vì hai tiếng “yêu thương”
Gian nan trăm trận phá đường mà lên
Tự mình đóng lại yên cương
Ngọn roi tráng sĩ dậm trường đã quen...*

Trên Bãi Biển (Lưu Trọng Lư)

*Thừa lương khách đã vắng,
Trời nước mênh mông
Duy còn bốn mắt nhìn nhau: lặng
Trên cát vô tình vạch chữ “Vân”
Tay vạch xong, sóng xoá dần.
Mỉm cười, vân khê nói:
“Người yêu Vân hỡi!
Sao người lại quá điên?
Thân này cũng diệt, nữa là tên?”
Tuồng được nghìn thu nhờ bãi cát,
Tan tác nào hay vì sóng bạc
Cuộc tình trăm năm đừng có đa mang:
Tình nhân chung kiếp đã tràng.*

Tuổi 80 (Lưu Trọng Lư)

Mới đó xài xong tuổi 80
 Nhìn xuống đôi chân
 giầy vệt gót
 Trông lên vẫn lớp lớp hoa bay
 Mặc ve cứ hót
 ngày chưa trật
 Tóc còn xanh lắm bạn tình ơi!

(4-1991)

Tự Sự Đêm (Lưu Trọng Lư)

U u kèn đồng quái đản
 Nghênh ngang âm binh
 Bên cửa sổ
 Đêm
 Ai hỏi
 Thần tượng đổ rồi
 Tháng ngày trôi
 Tóc chải, hồn có chải?
 Biển gào trong tiếng sóng nhỏ của lòng em
 Rừng xao xác trong tiếng gió cành em
 Chân lý ngủ mơ
 Chân lý đâm ghèn
 Em ơi, chân lý đâu còn chân lý
 Nếu không cựa động bàn tay
 Trong muôn sai trái của đời
 Thì giọt mồ hôi
 Ít phạm điều sai trái nhất.
 Mỗi bước đi phải bắt đầu bằng tiếng hát

Em có nghe
Lời anh thao thức đêm nay?

1982

Vòng Chuỗi Ngọc (Lưu Trọng Lư)

Đây ánh sáng lạnh giữa bàn tay
Còn sót lại của ngôi sao mờ đã tắt
Và còn đây những hạt nước mắt
Của thế kỷ vừa qua
Của bao đêm tối lạnh u mờ
Còn ứ lại trong hồn em
Như hạt mưa còn ứ đọng trên thềm.

Nếu cuộc sống, em ơi
Còn rơi đây
Những hạt buồn dĩ vãng
Hãy lau khô và chuốt thành ngọc sáng
Em xâu thành chuỗi thành vòng
Em đeo lên cổ, lên hồn
Em quấn giữa mình em sáng chói.

Em không phải như Tố Tâm ngày ấy
Chết trên nệm trắng của tình yêu
Em không phải như Thuý Kiều
Thẹn với trời xanh mang điều bội ước...
Em không phải như Trác Văn Quân thuở trước
Nửa đêm nghe tiếng phượng cầu
Lên mình cất bước...

Đường em nay ánh sáng chan hoà
Đường em nay ngọt trái thơm hoa

Chỉ đợi bàn tay em nâng hái.
Mười ngón tay em mềm mại
Mười ngón tay như mười ngọc nữ Nghệ Thường.

Hái đi em! Trái vừa chín tới vị yêu đương
Nồng thơm trên cành xuân mơ ước...

Vô Đề I (Lưu Trọng Lư)

Con tắc kè rắc lên vọng gác thời gian
Đâu chỉ tiếng nấc
Em có nghe trong tiếng lá bay nghiêng
Có cả tiếng cựa mình tắc kè chờ hoa nở
Từng canh, từng canh hương tỏa
Không! Chẳng gì có thể mất
Chẳng gì đã chết
Giữa đất nghĩa, trời nhân
Trừ cái phũ phàng
Muôn đời chôn cất.

